



## MEMO Aanwijzing ook voor 0-4 jarigen

**Onderwer** : Aanwijzing opvang kwetsbare kinderen ook voor 0-4 jarigen

**p**

**Van** : 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e

**Aan** : 5.1.2e

**Datum** : 25 maart 2020

### Gesprekspunt met OCW en SZW

Op 25 maart hebben we de aangepaste aanwijzing ontvangen om de gemeenten de mogelijkheid te bieden maatwerk te leveren aan kinderen die niet thuis kunnen blijven. In tegenspraak tot wat in de kamerbrief van OCW d.d. 20 maart staat en wat is afgesproken op het BO wordt er gesproken over leerlingen, en dus niet over alle kinderen.

Voor gemeenten is het noodzakelijk dat deze aanwijzing voor alle kinderen geldt, zodat ook aan de 0-4 jarigen maatwerk kan worden geboden. We verzoeken de ministeries van OCW en SZW een schriftelijke bevestiging dat gemeenten ook aan de 0-4 jarigen maatwerk kunnen bieden en dit ook te verwerken in hun eigen rijksbrede communicatie over deze maatregel.

### Inzet VNG:

1. Aanpassing van de maatregel of schriftelijke bevestiging van het bredere bereik van de maatregel + communicatie vanuit het Rijk hierover.
2. Indien het Rijk dit niet wil, zullen we de gemeenten moeten informeren dat het bieden van maatwerk aan 0-4 jarigen formeel niet mogelijk is. Het spreekt vanzelf dat dit in deze crisis zeer ongewenst is.

### Welke problemen geeft deze ongewenste afbakening tot 'leerlingen':

- Er lopen kwetsbare kinderen dwars door kinderen van ouders in cruciale beroepen heen (zonder juridische basis) en dat kan leiden tot extra gezondheidsrisico's voor die ouders.
- PM-ers van de opvang lopen extra gezondheidsrisico's zonder juridische basis.
- Formeel zouden burgemeesters die locaties voor 0-4 jarigen **moeten** sluiten omdat er geen juridische basis voor de opvang is.
- Gemeenten verwerken gegevens van deze kinderen zonder titel.
- Er worden mogelijk extra kosten voor het maatwerk aan de 0-4 jarigen gemaakt, zonder dat er toestemming voor is.

### Wat staat er in de kamerbrief van 20 maart 2020?

"Van schoolteams wordt al veel gevraagd om het afstandsonderwijs mogelijk te maken. De bezetting staat onder druk, en als meer mensen ziek worden kan het zijn dat dit komende weken verder oploopt. Dat realiseer ik mij terdege. Toch moeten we onder ogen zien dat voor sommige kinderen onderwijs en opvang in de thuis- (of woon)situatie geen goede optie is. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan kinderen die in open jeugdzorginstellingen verblijven. Voor sommige leerlingen met psychische klachten of gedragsproblematiek is onderwijs thuis niet goed mogelijk. Ook zijn er kinderen van wie de thuissituatie door huiselijk geweld, psychiatrische problematiek van een van de ouders, of andere omstandigheden dermate onveilig is of onveiliger wordt, dat opvang of onderwijs thuis de ontwikkeling van een kind ernstig bedreigt. Bij het signaleren van huiselijk geweld en

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

070 - 5.1.2e | info@vng.nl

vng.nl

kindermishandeling blijft de leraar een belangrijke rol spelen. Zeker nu zij al hun leerlingen niet meer in het dagelijks leven in het echt zien, vraag ik hen zich ook bij het onderwijs op afstand zich bewust te zijn van de veiligheid van de omgeving van de kinderen. Voor deze groepen is onderwijs in een schoolse setting van cruciaal belang. Ik zie dat er al vele scholen en gemeenten begonnen zijn om kinderen en jongeren op dit vlak te helpen.

In aanvulling hierop heb ik met betrokken partijen afspraken gemaakt die het mogelijk maken deze groep in alle gemeenten waar het nodig is te gaan helpen. In specifieke gevallen kan in deze periode opvang, onderwijs en begeleiding buitenshuis nodig zijn. Dat is toegestaan. Overigens hoeft niet in alle gevallen de oplossing in de school te worden gerealiseerd, dat kan ook niet. Voorop staat dat deze begeleiding op een veilige manier wordt vormgegeven. Ik heb met de gemeenten afgesproken dat zij het initiatief nemen om tot oplossingen op maat te komen. Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen (gezinsvoogden) kunnen een belangrijke rol spelen bij het identificeren van de kinderen voor wie een veiligheidsrisico is vastgesteld of waar dat mogelijk kan ontstaan.

In tweede instantie - dit is eveneens van groot belang - kan de aandacht uitgaan naar kinderen om wie andere zorgen zijn. Lokaal worden al afspraken gemaakt met onder meer het speciaal onderwijs om deze kinderen zo goed mogelijk te ondersteunen. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor kinderen met een ernstige (meervoudige) beperking die specifieke zorg nodig hebben."

#### **Wat staat er in de aanwijzing van 23 maart 2020?**

"Het gaat om de kleinschalig georganiseerde begeleiding van leerlingen voor wie vanwege bijzondere problematiek of moeilijke thuissituatie maatwerk nodig is. Op basis van een lokaal vastgestelde procedure tussen gemeenten en betrokken onderwijsinstellingen, met betrokkenheid van o.a. Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en jeugdinstanties, wordt bepaald voor wie dit maatwerk nodig is."

#### **Bijlagen**

1. Aanwijzing d.d. 23 maart;
2. Nieuwsbericht VNG d.d. 26 maart over het maatwerk voor kwetsbare kinderen. Hierin zijn we nog niet expliciet ingegaan op de leeftijd 0-4. Na beslechting van de discussie zullen we gemeenten aanvullend hierover informeren.